

Actieplan gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2014

Steller: Rimke F. Sterk-Bokma
Afdeling: ruimtelijke ontwikkeling
Datum: maart 2014

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Actieplan Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid	6
2.1	Algemeen	6
2.1.1	De Friese Meren	6
2.2	Evaluatie activiteiten 2013	6
2.2.1	Gaasterlân-Sleat 2013	8
2.2.2	Lemsterland 2013	9
2.2.3	Skarsterlân 2013	10
3.	Beleid verkeersveiligheid en handhaving	11
3.1	Landelijk beleid	11
3.1.1	Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2008-2020	11
3.1.2	Beleidsimpuls Verkeersveiligheid 2012	12
3.2	Provinciaal beleid	12
3.2.1	Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan 2006	12
3.2.2	Permanente gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid	13
3.2.3	Friese Strategienota Verkeersveiligheid 2010-2025	13
3.2.4	Manifest Verkeersveiligheid 2011-2025	13
3.2.5	Beleidsimpuls Verkeersveiligheid 2012	14
3.3	Gemeentelijk beleid	14
3.3.1	Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan	14
3.3.1	Manifest Verkeersveiligheid 2011-2025	15
3.3.3	Beleidsimpuls Verkeersveiligheid 2012	15
3.3.4	Programmabegroting 2014	15
3.3.5	Integrale Veiligheid	16
3.4	Handhaving	16
4.	Registratie ongevallen	17
5.	Activiteiten	18
5.1	Algemeen	18
5.2	Overzicht activiteiten 2014	18
5.3	Toelichting	20
5.3.1	Algemeen	20

5.3.2	Doelgroep 0-4 jaar	20
5.3.3	Doelgroep 4-12 jaar	21
5.3.4	Doelgroep 12-18 jaar	23
5.3.5	Doelgroep 18-24 jaar	25
5.3.6	Doelgroep 25 jaar en ouder	26
5.3.7	Voorlichting/Communicatie/Campagnes	28
5.3.8	Handhaving	29

1. Inleiding

Deze notitie gaat in op het verbeteren van de verkeersveiligheid door middel van verkeerseducatie c.q. communicatie/voorlichting en handhaving. Deze instrumenten leveren, samen met de vorming van een Duurzaam Veilig-wegennet, een cruciale bijdrage aan het bereiken van het doel ten aanzien van verkeersveiligheid: in Fryslân in 2025 de helft minder ernstige verkeerslachtoffers (doden en ziekenhuisgewonden) hebben dan in 2010.

Aangezien er per 2010 geen vergelijkbare geregistreerde ongevalgegevens beschikbaar zijn, is het momenteel niet mogelijk dat streven in concrete aantallen aan te geven. Gelet op de trend van de afgelopen jaren is overigens wel de verwachting dat het gestelde doel mogelijk wordt gehaald. In deze notitie wordt verder niet ingegaan op de ongevalsgegevens.

Verkeerseducatie richt zich op het gedrag van verkeersdeelnemers en is nodig om verkeersdeelnemers:

- bewust te maken van de risico's in het verkeer;
- bekend te maken met maatregelen om zichzelf en anderen te beschermen en
- bekend te maken met de principes van Duurzaam Veilig en het verkeersgedrag dat daarbij past.

Handhaving richt zich op naleving van de verkeersregels middels:

- gericht toezicht op relevante plaatsen, tijdstippen en gedragingen;
- een combinatie van voorlichting en onderwijs;
- een projectmatige aanpak gericht op het type overtreding;
- preventief en repressief toezicht en
- samenwerking met gemeente en instellingen.

De combinatie van een Duurzaam Veilig-wegennet met een permanente vorm van verkeerseducatie en handhaving zorgt ervoor dat aan de randvoorwaarden voor een veilig verkeerssysteem wordt voldaan.

In deze notitie wordt onder meer omschreven wat in 2013 is gedaan en wat er in 2014 zoal zal/kan worden gedaan aan het beïnvloeden van het gedrag van verkeersdeelnemers.

In verband met de verantwoording van bijbehorende subsidiestromen wordt nog gerefereerd aan de voormalige gemeenten. Daarbij wordt opgemerkt dat de voormalige Skarsterlânse dorpen Haskerdijken en Nieuwebrug vanaf 2014 worden bediend door de gemeente Heerenveen. Verder wordt Terherne (voormalig Boarnsterhim) in dit kader bij voormalig Skarsterlân ondergebracht. Een en ander heeft geen gevolgen voor de (meerjarige) begroting en is tevens met de subsidieverlener afgestemd. In 2016, na afloop van de subsidietermijn, kan harmonisatie plaatsvinden.

Leeswijzer

Na deze inleiding biedt hoofdstuk 2 een algemene toelichting, een toelichting op de gemeentelijke pijlers en een evaluatie van verkeerseducatieve activiteiten in 2013. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op het beleid op het gebied van verkeersveiligheid en handhaving, waarna hoofdstuk 4 een korte toelichting biedt op de (gewijzigde) registratie van ongevallen per 2010. Tenslotte geeft hoofdstuk 5 per fusiegemeente een overzicht van de geplande verkeerseducatieve activiteiten in 2014 met kostenbegroting en een toelichting.

2. Actieplan Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid

2.1 Algemeen

Om het eerdergenoemde verkeersveiligheidsdoel te kunnen realiseren - in Fryslân in 2025 de helft minder ernstige verkeerslachtoffers (doden en ziekenhuisgewonden) hebben dan in 2010 - is het noodzakelijk in te blijven zetten op gedragsbeïnvloedende activiteiten middels het aanbieden en uitvoeren van educatieactiviteiten, communicatie/voorlichting en handhaving en daarvoor structureel voldoende middelen beschikbaar te blijven stellen.

Het is belangrijk dat verkeersdeelnemers bewust worden gemaakt van de risico's die deelnemen aan het verkeer met zich meebrengt voor henzelf en voor medeweggebruikers, bijvoorbeeld de groep automobilisten in de seniorenleeftijd. Door de vergrijzing wordt deze groep steeds groter. Beperking in de fysieke gesteldheid en een afnemende mentale (waarnemings)capaciteit van de oudere verkeersdeelnemers zullen een grote rol gaan spelen in de (auto)mobiliteit. Bij het ontwerpen van voorzieningen moet daar rekening mee worden gehouden. Daarnaast dient deze doelgroep bewust te worden gemaakt van veranderde omstandigheden bij verkeersdeelname.

Het effect van de gevoerde activiteiten is overigens moeilijk te meten. Over het algemeen zijn de organisatoren van en deelnemers aan de activiteiten erg positief. Wij zijn er dan ook van overtuigd dat permanente gedragsbeïnvloeding met betrekking tot verkeersveiligheid een positieve en belangrijke bijdrage levert aan zowel de objectieve als subjectieve onveiligheid. Gelet op het belang wordt gestreefd naar uitbreiding van de gedragsbeïnvloedende activiteiten om op die manier een nog breder publiek te bereiken.

2.1.1 De Friese Meren

De belangrijkste pijlers van gedragsbeïnvloeding in de gemeente De Friese Meren richten zich op jongeren (zoals met het theoretisch en praktisch verkeersexamen voor de basisscholen, de verkeersmarkt voor het voortgezet onderwijs en inzet gastdocenten) en op de ouderen met bijvoorbeeld een verkeerscursus, een fietscursus en een rijvaardigheidsdag voor automobilisten. Deze projecten worden al sinds jaren uitgevoerd.

De taak van de gemeente ligt primair op het enthousiasmeren van diverse partijen, het (mede) organiseren en (financieel) mogelijk maken van activiteiten op het gebied van gedragsbeïnvloedende activiteiten. Initiatieven van onder meer VVN, de Fietsersbond, de Stichting Bevordering Verkeerseducatie (SBV) en de ouderenbonden worden door de gemeente ondersteund. Verder vervult de gemeente, samen met de uitvoerende partners (zoals de plaatselijke politie) een actieve rol bij onder meer de rijvaardigheidsdag voor automobilisten en het praktisch verkeersexamen.

2.2 Evaluatie activiteiten 2013

De volgende pagina bevat een totaaloverzicht van de geplande activiteiten per fusiegemeente 2013. Vervolgens volgt per grondgebied van de voormalige gemeenten een overzicht van de uitgevoerde projecten 2013 per doelgroep, die voor de gemeente kosten met zich mee hebben gebracht. Voor de niet genoemde activiteiten zijn ofwel geen kosten gemaakt, ofwel er was onvoldoende animo voor.

Overzicht planning activiteiten 2013

Doelgroep	Activiteit	Begrote kosten 2013 in €		
		GS	LL	SK
Algemeen	Verkeersveiligheidslabel scholen	0	0	0
0-4 jaar	Project JONGleren in het verkeer	0	0	0
4-12 jaar	Lesmethoden verkeer	0	0	0
	Theoretisch verkeersexamen	600	800	1.000
	Praktisch verkeersexamen	0	300	500
	Ouderbijeenkomst	0	0	0
	Verkeersouders	0	0	0
	Fietsles, Friese fietsschool	0	0	0
	ANWB-Streetwise	810	810	810
	Overige verkeersprojecten	0	0	0
12-16 jaar	Verkeersmarkt	600	1.000	2.000
	Gastlessen verkeerseducatie	700	2.100	850
	Verkeersproject	450	450	450
	Traffic Informers	0	0	0
	Friese Fiets APK	0	0	0
16-25 jaar	Bromfietscursus speciaal onderwijs ¹	550	550	550
	Trials	0	0	0
	Alcoholvrij op weg	0	0	0
	Drive Clean!	0	0	0
>25 jaar	Rijvaardigheidsdag automobilisten	1.000	1.000	3.600
	Cursus Bijtanken en Oppoetsen	300	300	600
	Rijvaardigheidstraining automobilisten	100	100	100
	Veiligheidstraining landbouwvoertuigen	800	450	750
	Voorlichting landbouwverkeer	350	150	450
	Fietscursus Senioren	500	500	500
	Fietsles niet-westerse allochtonen	0	0	0
Voorlichting	Voorlichting/Communicatie/Campagnes	100	100	100
Handhaving	Gebiedsgericht verkeerstoezicht	0	0	0
	Diverse controles	0	0	0
	Participatie in verkeersonderwijs	0	0	0
	Verzorgen opleiding verkeersregelaars	0	0	0
	Totaal (excl. kosten bromfietscursus)	6.310	8.060	11.710
	Verwachte inkomsten	3.155	4.030	5.855
	Begroting (netto)	2.500	2.375	7.622

¹ Kosten niet subsidiabel, zie verder toelichting paragraaf 5.3.4

2.2.1 Gaasterlân-Sleat 2013

Doelgroep	Uitgevoerde activiteiten	Kosten	Toelichting
4-12 jaar	Theoretische verkeers-examens	€ 454,70	Alle basisscholen doen jaarlijks mee aan het theoretische verkeersexamen; de scholen zien geen meerwaarde in een praktisch examen. De Stapstien in Nijemirdum heeft in februari een instructieles Zwaar verkeer georganiseerd.
	Verkeersproject Zwaar verkeer	€ 160,00	
12-16 jaar	Verkeersmarkt	€ 2.122,33	Op het CSG Gaasterland te Balk en De Witakker te Rijs is in respectievelijk november en december een verkeersmarkt georganiseerd voor de eerste-klassers. Op De Witakker te Rijs zijn in het najaar gastlessen Verkeer geweest.
	Inzet gastdocenten	€ 840,00	
>25 jaar	Rijvaardigheidsdag automobilisten	€ 1.147,14	Op 10 september heeft een rijvaardigheidsdag voor de gehele gemeente plaatsgevonden in Joure (kosten verdeeld over drie voormalige gemeentes naar rato aantal deelnemers: totaal 73, waarvan 28% uit GS). In november/december heeft de cursus Bijtanken en Oppoetsen voor de gehele gemeente plaatsgevonden in Joure (kosten verdeeld over drie voormalige gemeentes naar rato aantal deelnemers: totaal 47, waarvan 19,1% uit GS).
	Bijtanken en Oppoetsen	€ 193,12	
	Totaal subsidiabele kosten	€ 4.917,29	

Conform het Manifest Verkeersveiligheid Fryslân 2011-2025 (zie voor toelichting hoofdstuk 3) heeft de gemeente Gaasterlân-Sleat voor de periode 2011-2015 een totaalbedrag van € 20.606,00 te besteden aan verkeerseducatie. De helft (€ 10.303,00) wordt gefinancierd door de gemeente en de andere helft door de provincie, in de vorm van subsidie. Het beschikbare bedrag mag naar eigen inzichten verdeeld worden over de vijf jaren. Als het ene jaar wat minder is besteed dan kan er voor worden gekozen om het volgende jaar wat meer in te zetten. Het richtbedrag per jaar is circa € 4.000,00. Dat bedrag is, in tegenstelling tot in 2011 (€ 2.435,00) en in 2012 (€ 1.662,10), ruimschoots gehaald.

2.2.2 Lemsterland 2013

Doelgroep	Uitgevoerde activiteiten	Kosten	Toelichting
4-12 jaar	Theoretische verkeersexamens	€ 411,78	Acht van de 11 basisscholen hebben meegedaan aan het praktisch verkeersexamen in Lemmer; drie scholen konden niet op de geplande datum.
	Praktisch verkeersexamen	€ 280,30	
12-16 jaar	Verkeersmarkt	€ 849,80	Op het Zuyderzee College is in augustus een verkeersmarkt georganiseerd voor de eersteklassers. Er zijn in maart en november gastlessen voor vervolklassen verzorgd op het Zuyderzee College.
	Inzet gastdocenten	€ 1.050,00	
>25 jaar	Rijvaardigheidsdag automobilisten	€ 901,32	Op 10 september heeft een rijvaardigheidsdag voor de gehele gemeente plaatsgevonden in Joure (kosten verdeeld over drie voormalige gemeentes naar rato aantal deelnemers: totaal 73, waarvan 22% uit LL). In november/december heeft de cursus Bijtanken en Oppoetsen voor de gehele gemeente plaatsgevonden in Joure (kosten verdeeld over drie voormalige gemeentes naar rato aantal deelnemers: totaal 47, waarvan 25,5% uit LL). Eén persoon heeft de training gedaan, waarvoor een bijdrage in de kosten is verstrekt.
	Bijtanken en Oppoetsen	€ 257,83	
	Veiligheidstraining	€ 75,00	
	Totaal subsidiabele kosten	€ 3.826,03	

Conform het Manifest Verkeersveiligheid Fryslân 2011-2025 (zie voor toelichting hoofdstuk 3) heeft de gemeente Lemsterland voor de periode 2011-2015 een totaalbedrag van € 27.246,00 te besteden aan verkeerseducatie. De helft (€ 13.623,00) wordt gefinancierd door de gemeente en de andere helft door de provincie, in de vorm van subsidie. Het beschikbare bedrag mag naar eigen inzichten verdeeld worden over de vijf jaren. Als het ene jaar wat minder is besteed dan kan er voor worden gekozen om het volgende jaar wat meer in te zetten. Het richtbedrag per jaar is circa € 5.400,00. Dat bedrag is, in tegenstelling tot in 2011 (€ 5.502,00), maar net als in 2012 (€ 3.987,19), niet gehaald.

2.2.3 Skarsterlân 2013

Doelgroep	Uitgevoerde activiteiten	Kosten	Toelichting
0-16 jaar	Verkeersveiligheidslabel scholen	€ 200,00	In 2013 is aan twee scholen het label toegekend. Per school is daarom als stimulansbijdrage verkeersveiligheid een bedrag van € 100,00 uitgekeerd.
4-12 jaar	Theoretische verkeersexamens	€ 958,38	17 basisscholen (van de 23) hebben meegedaan aan het verkeersexamen in Joure; Twee scholen doen uit praktische overwegingen mee in Heerenveen en de overige scholen waren verhinderd.
	Praktisch verkeersexamen	€ 417,00	
12-16 jaar	Verkeersmarkt	€ 1.965,77	Op zowel het Bornego College als de OSG Sevenwolden is in het najaar een verkeersmarkt georganiseerd voor de eersteklassers, inclusief een fietscontrole. Op beide scholen zijn gastlessen Verkeer voor de tweede klassen verzorgd.
	Inzet gastdocenten	€ 1.007,50	
>25 jaar	Rijvaardigheidsdag automobilisten	€ 2.061,08	Op 10 september heeft een rijvaardigheidsdag voor de gehele gemeente plaatsgevonden in Joure (kosten verdeeld over drie voormalige gemeentes naar rato aantal deelnemers: totaal 73, waarvan 50% uit SK). In november/december heeft de cursus Bijtanken en Oppoetsen voor de gehele gemeente plaatsgevonden in Joure (kosten verdeeld over drie voormalige gemeentes naar rato aantal deelnemers: totaal 47, waarvan 55,4% uit SK). Er zijn in het najaar twee bijeenkomsten geweest in Joure (Boerinnenclub en AJF). In mei hebben 34 55-plussers aan de Fietsinformatiedag deelgenomen, welke in Joure is verzorgd door de Fietzersbond.
	Cursus Bijtanken en Oppoetsen	€ 560,15	
	Voorlichting Landbouwverkeer	€ 400,00	
	Fietscursus Senioren	€ 225,75	
	Totaal subsidiabele kosten	€ 7.795,63	

Conform het Manifest Verkeersveiligheid Fryslân 2011-2025 (zie voor toelichting hoofdstuk 3) heeft de gemeente Skarsterlân voor de periode 2011-2015 een totaalbedrag van € 54.578,00 te besteden aan verkeerseducatie. De helft (€ 27.289,00) wordt gefinancierd door de gemeente en de andere helft door de provincie, in de vorm van subsidie. Het beschikbare bedrag mag naar eigen inzichten verdeeld worden over de vijf jaren. Als het ene jaar wat minder is besteed dan kan er voor worden gekozen om het volgende jaar wat meer in te zetten. Het richtbedrag per jaar is circa € 10.900,00. Dat bedrag is, in afwijking van in 2011 (€ 10.696,08), maar net als in 2012 (€ 8.748,39), niet gehaald.

3. Beleid verkeersveiligheid en handhaving

Het verkeersveiligheidsbeleid in Nederland is succesvol gebleken. Het aantal verkeersdoden en – gewonden is flink gedaald (in tien jaar tijd 30% minder verkeersdoden en 11% minder ziekenhuisgewonden). Ons land mag zich daarom "wereldkampioen verkeersveiligheid" noemen en is een voorbeeld voor veel andere landen. Echter, in de laatste drie jaar is het aantal verkeersdoden in Nederland ongeveer stabiel. Verder blijkt het aantal ernstig verkeersgewonden, na enkele jaren stijging, in 2012 niet verder te zijn toegenomen.

We kunnen hoe dan ook niet op onze lauweren rusten. We moeten continu werken aan verdere verbeteringen, zodat zo veel mogelijk mensen veilig thuiskomen. Daarbij speelt handhaving een wezenlijke rol als het gaat om het waarborgen c.q. verhogen van de verkeersveiligheid.

3.1 Landelijk beleid

3.1.1 Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2008-2020

In de nota Mobiliteit (voorganger van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, die in maart 2012 is vastgesteld) zijn destijds tussen alle betrokken overheden afspraken gemaakt over de gezamenlijke inspanningen om te komen tot een verdere reductie van het aantal verkeersslachtoffers (maximaal 500 doden en 10.600 ernstige verkeersgewonden). Deze afspraken zijn verder uitgewerkt in het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2008-2020.

In het plan wordt het verkeersveiligheidsbeleid uiteengezet. Dat beleid is voor deze periode gefundeerd op de drie succesvolle pijlers van de afgelopen jaren: samenwerking, integrale aanpak en "Duurzaam Veilig". Bij die drie pijlers worden twee lijnen gehanteerd. De eerste lijn bouwt met generieke maatregelen voort op de weg die al jaren met succes wordt gevolgd. De tweede lijn richt zich op specifieke aandachtsgebieden. Die aandachtsgebieden zijn voortgekomen uit analyses van ongevalsgegevens en van trends die de komende jaren de verkeersveiligheid kunnen beïnvloeden. De analyses laten duidelijk een aantal kwetsbare groepen zien (onder meer voetgangers, fietsers, kinderen en ouderen). Om het risico voor deze groepen slachtoffers te verlagen, komen er de komende jaren gerichte maatregelen in aanvulling op generieke maatregelen. Daarnaast worden ook de veroorzakers van verkeersonveiligheid hard aangepakt. Innovatieve oplossingen vormen een integraal onderdeel van het maatregelenpakket. Tevens helpt de inzet van nieuwe technologie om de ambities van het verkeersveiligheidsbeleid voor de komende jaren waar te maken. Ondanks de mogelijkheden die de techniek en infrastructurele ingrepen bieden, blijft echter het menselijk gedrag het belangrijkste richtpunt voor de verkeersveiligheid.

Het Rijk en de decentrale overheden hebben destijds ook afgesproken elke vier jaar de voortgang en het effect van het ingezette beleid te toetsen. Uit deze eerste Verkeersveiligheidsverkenning 2020 blijkt dat

- de doelstelling van maximaal 500 verkeersdoden in 2020 alleen wordt behaald bij lage mobiliteitsgroei en mits de handhaving en investeringen in verkeersveiligheid op peil blijven en
- de doelstelling van maximaal 10.600 ernstige verkeersgewonden vrijwel zeker niet wordt gehaald.

In 2012 is op basis van deze conclusies besloten dat het Strategisch Plan van kracht blijft, maar dat dit plan ook een impuls nodig heeft, gericht op de doelgroepen waarmee het nog niet goed (genoeg) gaat: jonge beginnende bestuurders, ouderen en fietsers.

3.1.2 Beleidsimpuls Verkeersveiligheid 2012

Met deze impuls (de Beleidsimpuls Verkeersveiligheid 2012) wordt *doorgedaan* met succesvolle generieke maatregelen, beter beschermen van kwetsbare verkeersdeelnemers en harder aanpakken van notoire overtreeders. Op basis van de trends en ontwikkelingen is ervoor gekozen het huidige beleid te *versterken* en waar nodig gericht te *vernieuwen*.

Een van deze impulsen richt zich op het verbeteren van de verkeersveiligheid voor fietsers, waarbij van gemeenten wordt gevraagd dat zij de lokale fietsknelpunten in kaart brengen en uiterlijk in 2014 een plan van aanpak opstellen dat zich richt op het oplossen daarvan. Deze aanpak kan bestaan uit gedrags- en/of infrastructurele maatregelen.

Om de ontwikkelingen goed te volgen en de vinger aan de pols te houden wordt (twee)jaarlijks een monitor verkeersveiligheid opgesteld die cijfers in beeld brengt, wat er door alle betrokken overheden en organisaties is gerealiseerd om de gesignaleerde knelpunten aan te pakken en het effect daarvan. Over vier jaar wordt dan opnieuw getoetst of met de beleidsuitvoering de nationale doelen worden gehaald en zal worden bezien of het verkeersveiligheidsbeleid geactualiseerd moet worden.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan 2006

Onder het motto "Fryslân Feilich Foarút" is in het Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan 2006 (PVVP 2006) vorm gegeven aan de bereikbaarheid, mobiliteit en veiligheid in Fryslân en beslaat de periode tot 2020. Dat is gedaan met een ambitieus en realistisch investeringsprogramma voor wegen en vaarwegen, met een nieuwe toekomstvisie voor het openbaar vervoer en een krachtig maatregelenpakket voor het fietsverkeer.

Het hoofddoel van het PVVP 2006 is het realiseren van een duurzaam verkeer- en vervoersysteem in Fryslân ("Door met Duurzaam Veilig"). Tevens wordt het Shared Space-proces met name benoemd: verblijfsgebieden (mensgebieden) inrichten vanuit de notie(s) van gelijkwaardigheid van gebruikers van de openbare ruimte, met wederzijds respect en kwaliteit van de leefomgeving. Daarnaast wordt ingezet op twee andere pijlers: verkeerseducatie en verkeershandhaving. Tenslotte worden diverse campagnes verkeersveiligheid ingezet ter verhoging van de verkeersveiligheid.

In het PVVP 2006 is als doelstelling verkeersveiligheid opgenomen: maximaal 37 verkeersdoden in 2010. In Fryslân was het meerjarige gemiddelde in de jaren negentig nog ongeveer 70 verkeersdoden. Op basis van het vervolgbeleid, hierna nader beschreven, wordt gestreefd naar een halvering van het aantal ernstige verkeerslachtoffers (doden en ziekenhuisgewonden) ten opzichte van 2010 in 2025.

De geplande evaluatie van het PVVP heeft plaatsgehad in 2010. Er is gekeken of het plan nog actueel is en of er redenen zijn om het beleid bij te stellen. Besluitvorming daaromtrent heeft in 2011 plaatsgevonden. Geconcludeerd is dat het PVVP 2006 nog steeds een goed beleidskader is, maar dat dat op onderdelen aangepast moet worden. Provinciale Staten hebben daarvoor de richtingen aangegeven. Deze richtingen zijn uitgewerkt in een Nota van Wijzigingen. Daarin zijn alleen de direct noodzakelijke wijzigingen opgenomen. Het gaat nadrukkelijk niet om een volledige actualisatie van de plannen. Uiterlijk in 2015 zal worden beslist of het PVVP onderdeel zal worden van een integraal provinciaal plan voor de fysieke omgeving.

3.2.2 Permanente gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid

Voor verkeersveiligheid geldt dat de mens de maat der dingen is. Met andere woorden: alleen een Duurzaam Veilige weginrichting is geen garantie voor meer verkeersveiligheid. Ook het gedrag van de weggebruiker is daarbij een belangrijk aangrijpingspunt. Als uitgangspunt voor een veilige verkeersdeelname gelden de opeenvolgende principes van kennen - kunnen - willen. Voor de ondersteuning van de begrippen kennen en kunnen wordt het instrument van de Permanente Verkeers-Educatie (PVE) ingezet voor de verschillende doelgroepen.

De provincie heeft voor PVE een minimumpakket aan maatregelen opgesteld dat door vrijwel alle gemeenten is overgenomen in hun Activiteitenplan Verkeersveiligheid.

Doel van Permanente Verkeerseducatie is dat elke burger voortaan gedurende zijn hele leven op gezette tijden de gelegenheid geboden wordt om zich via kennis en vaardigheden voor te bereiden op zijn/haar taak als verkeersdeelnemer. Kortom: Permanente Verkeerseducatie "van driewieler tot rollator".

3.2.3 Friese Strategienota Verkeersveiligheid 2010-2025

In navolging op de landelijke beleidslijn is in 2010 de Friese Strategienota Verkeersveiligheid 2010-2025 vastgesteld, met als uitgangspunt: met elkaar naar een maatschappij die duurzamer, veiliger, innovatiever, inspirerender, respectvoller en bloeiender is, waarin de menselijke maat norm is en de mens centraal staat. Daarbij wordt ingezet op samenwerking met andere overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven met als doel doortastend, eensgezind, geloofwaardig en realistisch met en voor alle verkeersdeelnemers een verkeersveilig Fryslân te realiseren. Onder dit motto "mei inoar en foar elkoar" zijn bij de totstandkoming van dit beleid alle partijen die zijn verenigd in het Regionaal Orgaan verkeersveiligheid Fryslân (ROF) en de daaraan gelieerde uitvoeringspartners betrokken geweest. Daarbij hebben ook de gemeenten (zowel ambtelijk als bestuurlijk) hun actieve inbreng mogen brengen.

Deze nota is feitelijk een vervolg op de "Actie -25% verkeersslachtoffers in 2010". De in de strategienota bepaalde ambitie is om het aantal verkeersdoden en ernstige verkeersslachtoffers verder terug te dringen. Er wordt ingezet op de thema's Alcohol/drugs en medicijnen in het verkeer, Snelheid in het verkeer en Ouderen in het verkeer. De strategie richt zich in het bijzonder zowel op ouderen als op jongeren tussen 12 en 24 jaar, de meest kwetsbare verkeersdeelnemers. Deze groepen krijgen onder andere verkeerseducatie en daarnaast past de provincie waar nodig ook haar wegen aan om te zorgen voor een betere verkeersveiligheid. Uitgangspunt blijft daarbij dat in 2015 het rijks- en provinciale wegennet in Fryslân grotendeels Duurzaam Veilig is ingericht. Vanaf 2011 wordt de strategie tot 2025 door een integrale veiligheidsaanpak en brede samenwerking met alle betrokkenen nader uitgewerkt in vijfjaarlijkse meerjaren-uitvoeringsprogramma's en jaarlijkse werkplannen. Het eerste resultaat daarvan is verwoord in het Manifest Verkeersveiligheid 2011-2025.

3.2.4 Manifest Verkeersveiligheid 2011-2025

Begin 2011 is het Regionaal Orgaan voor de verkeersveiligheid in Fryslân (ROF) gestart met een nieuw verkeersveiligheidsinitiatief: het Manifest Verkeersveiligheid Fryslân 2011-2025. Het doel van het Manifest is om een (bestuurlijk) fundament te leggen onder de gezamenlijke uitvoering van de Friese Strategie Verkeersveiligheid 2010-2025, zoals die in 2011 door het (bestuurlijk) Overleg Verkeer en Vervoer Fryslân (OVVF) is omarmd. Gezamenlijk wordt er naar gestreefd om in Fryslân in het jaar 2025 de helft minder ernstige verkeersslachtoffers (doden en ziekenhuisgewonden) te hebben dan in 2010.

Het Manifest (algemeen deel) gaat uit van de volgende uitgangspunten:

- Fryslân gaat door met Duurzaam Veilig;
- Fryslân streeft een integrale aanpak van de verkeersonveiligheid na en
- Fryslân zoekt actief naar verbreding en verdieping van de samenwerking.

Ondertekening van het Manifest geeft een krachtig signaal dat het de Friese samenleving ernst blijft met de aanpak van de verkeersonveiligheid. Alle Friese gemeenten (en overige partijen die een rol spelen bij de aanpak van verkeersonveiligheid) hebben het Manifest in 2011 ondertekend. Met de ondertekening van het Manifest zeggen de gemeenten in het bijzonder toe dat zij naar vermogen mensen en middelen vrijmaken voor de beïnvloeding van verkeersonveilig gedrag. Daarnaast is onder andere vastgelegd dat gemeenten (en provincie) jaarlijks een uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid opstellen met bijbehorende financiële paragraaf.

Voor de periode 2011-2015 is door vaststelling van het Meerjarenplan Verkeersveiligheid 2011-2015 voor dat jaarlijkse uitvoeringsplan Permanente VerkeersEducatie (PVE) in 2011 € 1,00 per inwoner van Fryslân beschikbaar gesteld aan gemeenten als financiële ondersteuning, mits de gemeenten zelf ook dat bedrag per inwoner voor deze periode beschikbaar stellen. Genoemd meerjarenplan vindt nadere uitwerking in een jaarlijks ROF-Werkplan.

Het ROF heeft onlangs aangegeven eind 2014 zicht te zullen hebben op het tweede Meerjarenplan Verkeersveiligheid 2016-2020 met opnieuw de intentie om te komen tot een financiële stimuleringsregeling voor gemeenten in het kader van PVE.

3.2.5 Beleidsimpuls Verkeersveiligheid 2012

Naar aanleiding van de landelijke Beleidsimpuls Verkeersveiligheid 2012 ten aanzien van het verbeteren van de verkeersveiligheid voor fietsers, heeft het ROF eind 2012 samen met de Fietsersbond het voortouw genomen met het opstarten van het project Inventarisatie fietsknelpunten en het opstellen van een plan van aanpak.

Dat heeft geresulteerd in het driejarige Actieprogramma Fiets 2013-2015. Het vierde ROF-Werkplan (2014) is dan ook verrijkt met een extra component Fiets. De onveiligheid van fietsers is daardoor in het jaar 2014 een centraal thema. De provincie zet in op een integrale aanpak (mens-weg-voertuig) met vele gemotiveerde partners zoals de Fietsersbond en gemeenten. Gemeenten dienen in 2014 hun eigen plan van aanpak integraal uit te werken.

3.3 Gemeentelijk beleid

De gemeente is als eerstverantwoordelijke voor de verkeersveiligheid binnen haar grondgebied al jaren actief bezig op het gebied van verkeersveiligheid. In aansluiting op de landelijke en provinciale doelen wordt ernaar gestreefd om in 2025 de helft minder ernstige verkeersslachtoffers (doden en ziekenhuisgewonden) op het gemeentelijk wegennet te hebben in het jaar 2025 ten opzichte van 2010.

3.3.1 Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan

De nieuwe gemeente De Friese Meren verplicht zich conform de Planwet verkeer en vervoer een zichtbaar en samenhangend verkeers- en vervoersbeleid te voeren. De voormalige gemeenten Skarsterlân, Gaasterlân-Sleat, Lemsterland en Boarnsterhim hebben in het verleden al invulling gegeven aan deze verplichting in de vorm van vastgestelde verkeersplannen.

Op vele vlakken komen de beleidsintenties van de voormalige gemeenten overeen (zoals het inzetten op gedragsbeïnvloeding om de verkeersveiligheid te verhogen), maar op een aantal punten bestaan ook (kleine) verschillen.

Naast de verschillen tussen de beleidsplannen van de voormalige gemeenten heeft ook de actualiteit wat betreft algemene ontwikkelingen en het landelijke en provinciale verkeer- en vervoersbeleid ons ingehaald (beide plannen zijn recent geactualiseerd). Ter illustratie: het vastgestelde Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP) van de voormalige gemeente Skarsterlân dateert uit 2009. Het verkeersplan van Lemsterland is nog ouder (2001).

Om de samenhang van het verkeers- en vervoersbeleid van de gemeente De Friese Meren te waarborgen en in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen en wensen van het nieuwe bestuur, wordt gewerkt aan een nieuw Gemeentelijk Verkeer- en VervoerPlan (GVVP), dat naar verwachting in 2015 ter besluitvorming zal worden voorgelegd.

3.3.1 Manifest Verkeersveiligheid 2011-2025

Met de ondertekening van eerdergenoemd Manifest is onder andere vastgelegd dat gemeenten (en provincie) jaarlijks een uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid opstellen met bijbehorende financiële paragraaf. Voor de periode 2011-2015 is voor dat jaarlijkse uitvoeringsplan Permanente VerkeersEducatie (PVE) in 2011 € 1,00 per inwoner van Fryslân beschikbaar gesteld aan gemeenten als financiële ondersteuning, mits de gemeenten zelf ook dat bedrag per inwoner voor deze periode beschikbaar stellen; de fusiegemeenten hebben in 2011 afzonderlijk conform besloten. In de begroting is derhalve inmiddels een structureel bedrag voor gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid opgenomen. Verder zijn de uitgangspunten en doelstellingen van het manifest in overeenstemming met het vigerende verkeersbeleid van de fusiegemeenten.

3.3.3 Beleidsimpuls Verkeersveiligheid 2012

Het college van burgemeester en wethouders van Skarsterlân heeft in 2012 expliciet besloten om bij beleidsontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer rekening te houden met de Beleidsimpuls Verkeersveiligheid en bij het verkeersveiligheidsbeleid de focus te leggen op de (oude) fietser. Daarnaast is besloten beleid en middelen samen te voegen en te harmoniseren voor de fusiegemeente De Friese Meren.

De Friese Meren is eind 2013 aan de slag gegaan met het integraal opstellen en uitwerken van het vereiste Plan van aanpak fietsonveiligheid. Deze aanpak kan bestaan uit gedrags- (bijvoorbeeld fietseducatie en voorlichting) en/of infrastructurele maatregelen (bijvoorbeeld palen weghalen of gladheidsbestrijding toepassen) en dient uiterlijk in 2014 te worden afgerond.

3.3.4 Programmabegroting 2014

In de Programmabegroting 2014, programma 2 Ruimte, is onder meer opgenomen dat de ruimtelijke ontwikkeling in De Friese Meren is gericht op landelijk, aantrekkelijk wonen en op verhogen van bereikbaarheid (digitaal en fysiek). Verder werkt De Friese Meren samen met haar inwoners aan een duurzame, gezonde, groene en veilige leefomgeving.

Eén van de kaderstellende beleidsstukken die worden benoemd in dit programma is een Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP). Het aanbieden en/of organiseren van gedragsbeïnvloedende activiteiten is onderdeel van dat beleid.

3.3.5 Integrale Veiligheid

In het integrale veiligheidsbeleid beschrijft de gemeente hoe zij omgaat met verschillende veiligheidsthema's. Ook verkeersveiligheid is onderdeel van zo'n meerjarenplan.

De veiligheidsplannen van voormalig Gaasterlân-Sleat en Skarsterlân zijn niet meer actueel en voormalig Lemsterland heeft haar beleid op het gebied van integrale veiligheid nooit in planvorm op papier gezet. In 2014 dient door de gemeenteraad van De Friese Meren een veiligheidsplan te worden vastgesteld, waarin de strategische beleidskaders voor het gemeentelijke veiligheidsbeleid zijn vastgelegd.

3.4 Handhaving

Verkeersveiligheid heeft landelijk prioriteit. Doel van verkeerstoezicht en integraal verkeersoverleg (leidend tot maatregelen) is dat in 2013 het aantal verkeersdoden met 30% en het aantal ziekenhuisgewonden met 25% daalt ten opzichte van het gemiddelde van de periode 1997-1999. Om deze doelstelling te behalen (ongevalgegevens 2013 zijn momenteel nog niet bekend) werd en wordt gestuurd aan de hand van het Regionaal Handhavingplan Verkeer.

De bijdrage van de politieteams en het Verkeershandhavingsteam (VHT) daaraan bestaat uit:

- gerichte handhaving van verkeersregels waarvan de naleving leidt tot een daling van het aantal verkeersslachtoffers;
- overleg met partners zoals gemeenten, Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Fryslân (ROF), particuliere organisaties en belangengroepen op teamniveau in het kader van prioriteitstelling;
- het hanteren van de regiobrede werkwijze "Subjectieve onveiligheid" voor toezicht in de woongebieden, samen met gemeenten en Veilig Verkeer Nederland (VVN), waarbij beter ingespeeld wordt op onveiligheidsgevoel (vooral door snelheidsovertredingen) en
- het besteden van aandacht aan zogenaamde "taakaccenten". Deze betreffen de handhaving van aan de speerpunten gelieerd onveilig verkeersgedrag, zoals niet handsfree bellen. Dit is vastgelegd in een onderliggend deelprojectenplan (of teamplan).

Om het landelijke beleid te effectueren zijn de activiteiten van het VHT gekoppeld aan decentrale taakstelling inzake de ongeval- en letselovertredingen. Gebiedsgerichte politiezorg staat mede in het teken van deze doelstelling.

In aansluiting op eerdergenoemd veiligheidsprogramma is het Jaarwerkplan 2014 Basisteam Sneek² opgesteld, dat aansluit op de landelijke en lokale prioriteiten op het gebied van (verkeers)-handhaving.

² Politieteams Snits-Wymbritseradiel, Iselmarkust en Joure-Lemmer

4. Registratie ongevallen

Op basis van geregistreerde ongevalsgegevens wordt het aantal ongevallen en verkeersslachtoffers vastgelegd. Als gevolg van aanpassing in de 'Aanwijzing verkeersongevallen' (welke regelt hoe de politie handelt bij verkeersongevallen) wordt echter sinds 2010 alleen nog een volledige registratie opgenomen van ongevallen, als daarover een Proces Verbaal (PV) is opgemaakt. Opmaken van een PV gebeurt veelal bij de zwaardere ongevallen, waardoor met name de ongevallen met uitsluitend materiële schade (ums-ongevallen) steeds meer buiten beeld raken. De nieuwe regeling rondom de ongevalregistratie geldt sinds 2010 en de politie is in de loop van dat jaar gestart met de invoering daarvan. Voor de meerjarige ongevallendatabase betekent dit voor 2010 een trendbreuk ten opzichte van eerdere jaren. In 2010 is er dus nog sprake van een overgangssituatie waarbij zowel PV-waardige ongevallen als niet-PV-waardige ongevallen in de ongevallendatabase zitten.

De verkeersongevallenregistratie in Nederland kampt dus al enkele jaren met een grote onderregistratie. De succesvolle Nederlandse aanpak van verkeersveiligheid komt in gevaar als goede ongevallencijfers uitblijven. Beleidsmonitoring, analyses en evaluaties zijn steeds minder mogelijk. Het maatschappelijk belang om de ongevallenregistratie op korte termijn te verbeteren is groot. Alle verkeersongevallen registreren is derhalve zeer wenselijk. Dat is dan ook het streven van de politie, het Verbond van Verzekeraars en verkeerskundig ICT-bureau VIA. Vanaf 2013 werken deze organisaties onder de naam STAR (Smart Traffic Accident Reporting) samen aan het realiseren van dit doel. Binnen het STAR project ligt de focus op de gehele keten: 'ongeval > registratie > analyse'.

De politie dient te zorgen voor een gedegen ongevallenregistratie en het bieden van de gewenste ondersteuning aan betrokkenen bij verkeersongevallen. Zo is de politie gestart met de verbeterde ongevallenregistratie: KenmerkenMeldingPlus. Een stap die de kwaliteit van de ongevallendatabase voor verkeersveiligheid en het sneller beschikbaar komen van gegevens ten goede komt.

Verder streeft Het Verbond van Verzekeraars naar zorgvuldige hulp aan slachtoffers en efficiënte afhandeling van de schade. Daarbij wil het verbond het vijftig jaar oude Europese Schadeformulier vervangen door een digitale versie, MobielSchadeMelden. Deze applicatie zal het komende jaar geschikt worden gemaakt voor het nieuwe schademeldingen waarbij de gegevensverzameling wordt verbreed. De app wordt naar verwachting medio 2014 in gebruik genomen.

Tenslotte streeft VIA naar het inzichtelijk maken van de gegevens over de verkeersveiligheid voor overheden. In die missie werkt VIA al geruime tijd samen met veel verschillende partners in de veiligheidsmarkt om kwalitatief goede data te verzamelen en in te zetten via een vernieuwde werkwijze. Op die manier krijgen overheden opnieuw de mogelijkheid om stevig grip te krijgen op verkeersveiligheid.

Gelet op vorenstaande ontwikkelingen is het momenteel niet mogelijk om vergelijkbare ongevalsgegevens te presenteren. Het is thans dan ook niet duidelijk of de gestelde doelen ten aanzien van een verlaging van het aantal ernstige verkeersslachtoffers (doden en ziekenhuisgewonden) op het gemeentelijk wegennet zullen worden gehaald.

5. Activiteiten

5.1 Algemeen

Op grond van de Begroting 2014 De Friese Meren is voor verkeerseducatie-, communicatie- en handhavingsactiviteiten een nettobedrag beschikbaar van totaal € 10.150,00: Gaasterlân-Sleat € 2.000,00, Lemsterland € 2.700,00 en Skarsterlân (inclusief Terherne) € 5.450,00. Daarvan worden in de fusiegemeenten georganiseerde activiteiten betaald. Tevens kunnen zowel deelnemers als organiserende en/of uitvoerende partijen voor een deel van de activiteiten aanspraak maken op een gemeentelijke bijdrage in de kosten binnen de gestelde randvoorwaarden (zie paragraaf 5.3.). Aangezien de jaarlijks te besteden richtbedragen per gemeente voorgaande jaren meestal niet zijn gehaald (zie hoofdstuk 2), wordt in 2014 gestreefd naar uitbreiding van activiteiten.

5.2 Overzicht activiteiten 2014

Gelet op de doelstelling verkeersveiligheid en op het feit dat in nagenoeg alle leeftijdscategorieën verkeersslachtoffers vallen, hebben wij gemeend, evenals voorgaande jaren, voor iedere leeftijdscategorie één of meerdere activiteiten te moeten aanbieden. Wij zijn ervan overtuigd dat met de beschikbare middelen een substantieel aandeel in de verhoging van de verkeersveiligheid kan worden geleverd.

De volgende pagina bevat een overzicht van de geplande activiteiten per fusiegemeente, inclusief begrote kosten en een selectie van overige beschikbare verkeerseducatieprojecten voor 2014. In de daarop volgende paragraaf volgt een toelichting op de diverse activiteiten die (deels kosteloos) beschikbaar zijn.

Overzicht activiteiten 2014

Doelgroep	Activiteit	Begrote kosten 2014 in €			Opmerking
		GS	LL	SK	
Algemeen	Verkeersveiligheidslabel scholen	0	0	0	Gratis, partner Veilig Verkeer
0-4 jaar	Project JONGleren in het verkeer	0	0	0	Gratis, partner VVN
4-12 jaar	Lesmethoden verkeer	0	0	0	Verstrekking via provincie
	Theoretisch verkeersexamen	450	450	1.000	Zie toelichting subparagraaf 5.3.3
	Praktisch verkeersexamen	0	300	500	Idem
	Ouderbijeenkomst	0	0	0	Partner VVN
	Verkeersouders	0	0	0	1 ^e jaar gratis, partner VVN
	Fietsles, Friese fietsschool	0	0	0	Partner Fietzersbond
	ANWB-Streetwise	850	850	850	Zie toelichting subparagraaf 5.3.3
	Overige verkeersprojecten	0	0	0	Partner VVN of CVF
12-18 jaar	Verkeersmarkt	2.200	1.000	2.000	Zie toelichting subparagraaf 5.3.4
	Gastlessen verkeerseducatie	900	1.200	1.200	Idem
	Verkeersproject	450	450	450	Theaterprogramma Traxx
	Traffic Informers	0	0	0	Gratis, partner St. NAHZorg
	Friese Fiets APK	0	0	0	Gratis via VVN
	Bromfietscursus speciaal onderwijs ³	550	550	550	Zie toelichting subparagraaf 5.3.4
	RoadSense	0	0	2.000	Idem
18-24 jaar	Trials	0	0	0	Via www.trails.nl
	Alcoholvrij op weg	0	0	0	Gratis, partner
	Drive Clean!	0	0	0	Via www.ryd.nl
>25 jaar	Rijvaardigheidsdag automobilisten	1.200	1.000	2.200	Zie toelichting subparagraaf 5.3.6
	Cursus Bijtanken en Oppoetsen	300	300	600	Idem
	Rijvaardigheidstraining automobilisten	100	100	100	Idem
	Veiligheidstraining landbouwvoertuigen	2.250	2.250	4.500	Idem
	Voorlichting landbouwverkeer	200	200	450	Idem
	Samen veilig op weg met landbouwverkeer	500	500	500	Idem
	Fietscursus Senioren	500	500	500	Idem
Voorlichting	Voorlichting/Communicatie/Campagnes	100	100	100	Zie toelichting subparagraaf 5.3.7
Handhaving	Gebiedsgericht verkeerstoezicht	0	0	0	Zie toelichting subparagraaf 5.3.8
	Diverse controles	0	0	0	Idem
	Participatie in verkeersonderwijs	0	0	0	Idem
	Verzorgen opleiding verkeersregelaars	0	0	0	Idem
	Totaal (excl. kosten bromfietscursus)	10.550	9.750	17.500	37.800
	Verwachte inkomsten	5.275	4.875	8.750	18.900
	Begroting (netto)	2.000	2.700	5.450	10.150

³ Kosten niet subsidiabel, zie verder toelichting paragraaf 5.3.4

5.3 Toelichting

5.3.1 Algemeen

Verkeersveiligheidslabel

Om gedragsbeïnvloeding een permanente plaats in het lesprogramma te geven is voor scholen het project Verkeersveiligheidslabel Fryslân opgezet. Dit houdt in dat scholen, zowel peuterspeelzalen als scholen voor basis- en voortgezet onderwijs, door deelname aan het project in het bezit kunnen komen van het Verkeersveiligheidslabel Fryslân. Dit zogenaamde "Seeflabel" (genoemd naar het beeldmerk van het project, een "coole" zebra die luistert naar de naam Seef en die "safe" z'n weg in het verkeer vindt), is een kwaliteitskeurmerk. Een uiterlijke waardering voor een intern geleverde kwaliteitsverbetering op het gebied van verkeersveiligheid. Met andere woorden: scholen laten met het Seeflabel zien dat het hun ernst is met de verkeersveiligheid.

Om voor het Verkeersveiligheidslabel Fryslân in aanmerking te komen, moet een school aan bepaalde criteria voldoen. De pijlers hiervoor zijn: ouderparticipatie, het geven van praktisch verkeersonderwijs naast theorie, het gebruik van gekwalificeerde lesmethoden en het bezig zijn met de veiligheid van de schoolomgeving en de school-huis-routes. Voor het behalen van het Verkeersveiligheidslabel kunnen de scholen rekenen op hulp van de daartoe ingestelde projectgroep.

Sinds 2003 verricht het Regionaal Orgaan verkeersveiligheid Fryslân (ROF) periodieke (driejaarlijkse) inventarisatieonderzoeken naar onder meer het gebruik van verkeersmethoden en de vormgeving van het verkeersonderwijs in het primaire onderwijs. Uit het meest recente onderzoek van 2012 blijkt dat vier scholen in voormalig Skarsterlân, twee in voormalig Gaasterlân-Sleat en twee in voormalig Lemsterland zijn gelabeld. In 2013 is daar basisschool De Schakel te Rotsterhaule bijgekomen. Daarnaast hebben afgelopen jaar de twee scholen van voortgezet onderwijs in Joure het Verkeersveiligheidslabel ontvangen. Ook de school voor voorgezet onderwijs in Balk heeft belangstelling getoond voor het label. In 2014 zullen het ROF, VVN en de gemeente in een gezamenlijke brief naar de scholen het label weer onder de aandacht brengen. We gaan er vanuit dat de komende jaren meerdere (basis)scholen in de gemeente het traject zullen starten en in aanmerking komen voor het Verkeersveiligheidslabel.

Voor nadere informatie over het label voor het basisonderwijs kunt u terecht bij mevrouw S. van Baars, Veilig Verkeer Nederland (VVN) te Drachten, via s.van.baars@vvn.nl. Voor het voortgezet onderwijs kunt u zich richten tot de heer W. Vreeling van de Stichting bevordering verkeerseducatie (SBV) via willeem@stichtingsbv.nl.

Kosten: hieraan zijn geen kosten verbonden.

5.3.2 Doelgroep 0-4 jaar

Kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en consultatiebureaus kunnen een grote rol spelen bij het informeren van ouders en verzorgers in de eerste fase van de verkeersopvoeding.

Project JONGleren in het verkeer

"JONGleren in het Verkeer" biedt handvatten om een goede verkeersopvoeding en -educatie van baby's, peuters én hun ouders te realiseren. Het totale project bestaat uit:

1. een ouderbijeenkomst met de volgende thema's:
 - de ontwikkelingsfasen in relatie tot verkeersopvoeding;
 - de gevaren van het verkeer en onveilige situaties;
 - voorbeeldfunctie van de ouders en imitatiegedrag van jonge kinderen;

- veilig vervoer van jonge kinderen op de fiets en in de auto en stimuleren van het gewenste gedrag bij jonge kinderen;
2. activiteiten met de kinderen en
 3. een verkeerswandeling.

Voor nadere informatie wordt u verwezen naar VVN, via s.van.baars@vvn.nl.

Kosten: dit project wordt gratis aangeboden door de provincie Fryslân/ROF. De uitvoering is in handen van VVN.

5.3.3 Doelgroep 4-12 jaar

Vanaf het vierde jaar spelen basisscholen naast de ouders en verzorgers een belangrijke rol bij de verkeersopvoeding. Gaandeweg deze periode wordt het kind begeleid naar zelfstandige deelname aan het verkeer dat in de buurt, wijk en schoolomgeving begint. Voordat het kind zich zelfstandig op de fiets in het verkeer kan begeven, zal het eerst de basisvaardigheden uitgebreid moeten oefenen; eerst in een beschermde omgeving en later onder begeleiding. Zowel de school als de ouders hebben hierin een bepalende rol.

Lesmethoden verkeer

Goed verkeersonderwijs begint met een goede lesmethode. De door het ROF als "goed" gekwalificeerde lesmethoden komen in aanmerking voor een financiële bijdrage van het ROF. In de hoogte van de subsidie wordt een onderscheid gemaakt tussen basisscholen die wel en basisscholen die niet reeds over het Verkeersveiligheidslabel beschikken. Voor nadere informatie wordt u verwezen naar de website www.permanenteverkeerseducatie.nl.

Kosten: scholen met het Verkeersveiligheidslabel krijgen van de provincie een bijdrage van 50% in de kosten van de aanschaf van een goedgekeurde methode.

Theoretisch en praktisch verkeersexamen

De meeste methoden vormen een goede voorbereiding op het jaarlijkse officiële landelijke schriftelijk verkeersexamen van Veilig Verkeer Nederland (VVN). VVN biedt de basisscholen een compleet pakket aan van bijbehorende materialen, inclusief verkeersdiploma's, voor leerlingen en docenten.

Kennis van de theorie begint natuurlijk pas echt te leven in de praktijk. Een logisch vervolg op het schriftelijk examen vormen daarom de fietscontrole en het praktisch verkeersexamen. Het praktisch verkeersexamen is niet aan een vaste datum gebonden. Een en ander wordt door de gemeente in samenwerking met de lokale VVN-afdeling en de politie georganiseerd.

De scholen uit Gaasterlân-Sleat doen overigens nooit mee aan een plaatselijk praktisch verkeersexamen. Destijds is aangegeven daarvan de noodzaak niet te zien. Het praktisch deel wordt daar door de meeste scholen ingevuld door klassikaal de route naar het voortgezet onderwijs in Balk te fietsen.

Kosten: de kosten voor aanschaf bij VVN van materiaal voor het theoretisch examen kunnen bij de gemeente worden gedeclareerd. Daarvoor is totaal € 1.900,00 gereserveerd. Voor het praktisch gedeelte van het examen is een totaalbedrag van € 800,00 gereserveerd.

Ouderbijeenkomst Kind en Verkeer

Een deskundige adviseert over hoe kinderen kunnen worden voorbereid op hun rol als verkeersdeelnemer. Aandacht kan worden besteed aan:

- veilig halen en brengen van kinderen: lopend, met de fiets of met de auto;
- het juiste gebruik van goede kinderzitjes;

- veilige fietsroutes;
- het verkeer gezien door de ogen van het kind en
- de invloed op het kind van het voorbeeldgedrag van de ouder/verzorger.

De bijeenkomst is speciaal bedoeld voor ouders en verzorgenden van kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Er wordt gebruik gemaakt van filmmateriaal en werkvormen, zoals werken met stellingen. De bijeenkomst duurt 1 à 1,5 uur. Voor nadere informatie kunt u terecht bij VVN, via s.van.baars@vvn.nl.

Kosten: € 50,00 plus reiskostenvergoeding van de spreker voor rekening van de school.

Verkeersouders

Een verkeersouder zorgt ervoor dat verkeersveiligheid hoog op de agenda komt te staan én blijft staan bij alle partijen die daarmee te maken hebben. De verkeersouder neemt initiatief tot acties: veilige schoolroutes, goed verkeersonderwijs en het komen tot heldere afspraken met verschillende betrokkenen. Een verkeersouder wordt door de basisschool aangesteld, krijgt ondersteuning van het Landelijk Steunpunt Verkeersouders, ontvangt een uitgebreid startpakket en wordt uitgenodigd voor een introductiebijeenkomst in de regio. Voor nadere informatie wordt u verwezen naar de website www.veiligverkeernederland.nl.

Kosten: de aanstellingskosten (eenmalig) en circa € 90,00 lidmaatschap zijn voor het eerste jaar voor rekening van de provincie/ROF en daarmee kosteloos voor de gebruiker. Vanaf het tweede jaar zijn de lidmaatschapskosten voor rekening van de school.

Fietsles, Friese fietsschool

De fietsles is bedoeld voor de bovenbouw van de basisschool en wordt aangeboden door de Fietsersbond. Het doel is om veilig fietsgebruik te bevorderen door het verhogen van de fiets- en verkeersvaardigheid en verkeerskennis. Voor nadere informatie kunt u kijken op www.fietsersbond.nl.

Kosten: gelet op de relatief geringe kosten bij deelname wordt geen gemeentelijke tegemoetkoming verstrekt.

ANWB Streetwise

ANWB Streetwise helpt ouders en scholen om kinderen verkeersvaardiger te maken. Het is een vorm van verkeerseducatie waardoor kinderen op de basisschool op een aansprekende en praktische wijze worden getraind in verkeersvaardigheden.

ANWB Streetwise bestaat uit:

- Blik en klik - actieve verkeersveiligheid en achterbankbeveiliging
- Hallo auto - inschatten remweg auto's en
- Trapvaardig - fietsbeheersing.

Voor nadere informatie over dit project kunt u kijken op de website van de ANWB www.anwb.nl/verkeer/veiligheid/overzicht.

Kosten: de kosten van uitvoering van dit project kunnen bij de gemeente worden gedeclareerd. In totaal is daarvoor voor drie scholen (één per fusiegemeente) € 2.550,00 gereserveerd.

Overige verkeersprojecten

De volgende projecten zijn beschikbaar:

- Instructieles "zwaar verkeer" voor het basisonderwijs

De beruchte dode hoek is aan de rechterkant van de vrachtauto. Gevaar treedt op zodra de vrachtauto rechtsaf wil.

Ongevallen met rechtsafslaannde vrachtauto's hebben vaak ernstige gevolgen. Ook voor de voorzijde en de achterkant van het voertuig geldt dat het zicht van de chauffeur beperkt is. De gevolgen van een confrontatie met zwaar verkeer zijn bijna altijd zeer ernstig. Ervaring leert dat zodra kinderen zelf zien wat er met de dode hoek bedoeld wordt, zij zich beter bewust zijn van het risico. Hiertoe is door Chauffeurs Vereniging Friesland (CVF) een instructieles "zwaar verkeer" ontwikkeld voor het basisonderwijs. Voor nadere informatie, ook over de kosten, kunt u kijken op www.permanenteverkeerseducatie.nl en/of een mail sturen naar de contactpersoon van CVF, de heer Hoekstra, via janniehoekstra@telfort.nl.

- Gordelactie

In het kader van de landelijke actie rond het gebruik van gordels, kinderzitjes (en bromfietshelmen) worden er regionaal en lokaal acties gehouden in samenwerking met de politie en Veilig Verkeer Nederland. Het gebruik van materialen is gratis voor verkeersouders. Nadere informatie is te verkrijgen bij Veilig Verkeer Nederland (VVN), mevrouw Sandra van Baars, via s.van.baars@vvn.nl.

- Op Voeten en Fietsen naar school stickeractie

Na de zomervakantie komen kinderen een maand lang lopend of fietsend naar school in plaats van met de auto. Iedere keer dat ze lopend of fietsend naar school komen krijgen ze een sticker. De klas met de meeste stickers wint een prijs. Scholen met een verkeersouder kunnen gratis deelnemen aan deze stickeractie. Meer informatie kunt u krijgen bij mevrouw Van Baars van VVN via s.van.baars@vvn.nl.

- Van 8 naar 1 en 1 naar 8

Met behulp van brugklassers, afkomstig van dezelfde basisschool, worden scholieren voorgelicht over de route naar het voortgezet onderwijs. Dit project, het kiezen van een veilige fietsroute, wordt mogelijk als onderwerp toegevoegd aan het educatieve programma OV4U van Mobycon. Meer informatie is op te vragen bij mevrouw Van Baars van VVN via s.van.baars@vvn.nl.

- Verkeerskar

Om kinderen spelenderwijs vertrouwd te maken met het verkeer is de verkeerskar, inclusief een schoolpleinpakket met praktische oefeningen, beschikbaar. Het materiaal is goed geschikt als ondersteuning bij verkeerslessen of een projectweek met thema verkeer. Leerlingen van groep 1 tot en met 8 kunnen spelen en oefenen met verkeerseducatiemiddelen.

De kar kan tegen betaling van een borgsom worden opgehaald bij het VVN-kantoor te Drachten. Na gebruik wordt de kar bij de school opgehaald en de inhoud gecontroleerd. Als er geen materiaal mist of beschadigd is en de kar is opgeruimd, wordt de borgsom contant terug betaald. Meer informatie kunt u krijgen bij mevrouw Van Baars van VVN via s.van.baars@vvn.nl.

- Verkeersveilige schoolomgeving

VVN ondersteunt ouders en schoolteam bij het verkeersveiliger maken van de schoolomgeving en de school-huisroute. Daarvoor is een stappenplan beschikbaar. Aan dit project zijn geen kosten voor de school verbonden. Voor dit project kunt u terecht bij mevrouw Margot Blaauw van VVN via m.blaauw@vvn.nl.

5.3.4 Doelgroep 12-18 jaar

Voor deze groep is het belangrijk dat er veel aandacht wordt besteed aan verkeerseducatie. De reden daarvoor is dat vanaf 12 jaar het aantal fietsverkeersslachtoffers duidelijk stijgt.

Oorzaak hiervan is de grotere afstand tot het vervolgonderwijs en bezoeken aan verder weg wonende vrienden en sportgelegenheden die meestal per fiets worden afgelegd. Omdat met name brugklassers een extra groot risico lopen is het belangrijk aandacht te vestigen op gevaarlijke en onbekende verkeerssituaties op de school-huisroute.

Verder treedt de belangrijkste verandering van vervoerswijze op op 16-jarige leeftijd, als de stap naar gemotoriseerd vervoer wordt gezet. De wet van de massa x snelheid is immers de bepalende factor op het moment dat het mis gaat. Onder bromfietzers in de leeftijd van 16-18 jaar vallen dan ook relatief de meeste slachtoffers.

Dit heeft veel te maken met het risicovolle gedrag dat zij vertonen in deze levensfase, dat zich kenmerkt door onder andere het verkennen van grenzen en het bepalen van de sociale plaats. Voor de groep 15-, 16- tot 18-jarigen is het bovendien belangrijk aandacht te besteden aan de vorming van de houding gericht op het verkeersgedrag (met name het snelheidsgedrag en het rijden onder invloed van alcohol en drugs) dat hoort bij hun toekomstige rol als snor- of bromfietser en jonge automobilist.

Voor meer informatie over onderstaande projecten wordt verwezen naar de website van de Stichting Bevordering Verkeerseducatie, www.stichtingsbv.nl.

Verkeersmarkt

Op de verkeersmarkt leggen de eersteklassers een circuit af langs verschillende maatschappelijke organisaties die iets met verkeersveiligheid te maken hebben. Bij elk van deze organisaties brengen zij circa twintig minuten door en krijgen voorlichting, doen een test of nemen deel aan een workshop. De programmaonderdelen zijn volledig afgestemd op de leerlingen en hun rol in het verkeer. Zo is er aandacht voor concrete verkeerssituaties in de gemeente, het samenspel met andere verkeersdeelnemers, de relatie tussen eigen gedrag en kwetsbaarheid, elementaire verkeers- en gedragsregels, zichtbaarheid en de veiligheid van de eigen fiets.

Kosten: uitvoeringskosten voor rekening van de gemeente. Daarvoor is totaal € 5.200,00 gereserveerd.

Gastlessen verkeerseducatie

Voor de tweede-, derde- en vierdeklassers van het voortgezet onderwijs is een lesprogramma voor verkeerseducatie samengesteld. De lessen worden op de scholen verzorgd door speciaal daartoe opgeleide verkeersdocenten. Tijdens de lessen ligt het accent op de analyse van uiteenlopende verkeerssituaties die door middel van beelden worden vertoond.

Aan de hand van de theoretische kennis die de leerlingen krijgen aangereikt, wordt hen gevraagd hoe zij met de gegeven situatie zo verantwoord en veilig mogelijk zouden omgaan. Tevens kan praktisch inzicht worden opgedaan door het houden van remproeven.

Kosten: uitvoeringskosten voor 10% voor rekening van de school met een maximum van € 100,00. 90% van de uitvoeringskosten zijn voor rekening van de gemeente. Voor 2014 is een totaalbedrag gereserveerd van € 3.300,00.

Verkeersproject

Beschikbaar is het theaterprogramma *Kapot van jou!* van Theater TRAXX uit Groningen.

Veilig Verkeer Nederland (VVN) heeft TRAXX destijds gevraagd een voorstelling te maken over jongeren en verkeer. Jongeren weten best hoe ze zich horen te gedragen in het verkeer, maar waarom gaat het dan toch nog vaak mis? Welke rol speelt groepsdruk? En ben je alleen verantwoordelijk voor jezelf of ook voor een ander? De invloed van anderen, overmoed, onervarenheid, alcohol, drugs en hormonen: in deze *Kapot van jou!* komt het allemaal aan de orde.

De voorstelling is bedoeld voor de derde klas en hoger. Voor meer informatie wordt verwezen naar www.theatertraxx.nl.

Kosten: de scholen komen in aanmerking voor een gemeentelijke bijdrage van 50% van de kosten. Een bedrag van € 450,00 per voorstelling per fusiegemeente is daarvoor gereserveerd.

Traffic Informers

Traffic Informers zijn opgeleide verkeersslachtoffers, met lichamelijke en/of zintuiglijke belemmeringen die jongeren confronteren met en bewust maken van de gevolgen van een verkeersongeval.

De Traffic Informer vertelt zijn/haar verhaal in de klas. Door confrontatie, interactie en zelf ervaren wordt een positieve beïnvloeding van het verkeersgedrag bij de doelgroep bereikt. Nadere informatie is te verkrijgen bij de Stichting NAH zorg of bij de Stichting Bevordering Verkeerseducatie.

Kosten: voor de scholen zijn hieraan geen kosten verbonden.

Friese Fiets APK

De Fiets APK behelst een keuring van de fiets waarbij de fiets op veiligheid en wettelijke regels wordt getest. Het doel is om verkeersongelukken met de fiets onder leerlingen van het voortgezet onderwijs terug te dringen en/of te voorkomen door bewustwording van de noodzaak van het hebben van een goedgekeurde, veilige fiets. Alle scholen voor het voortgezet onderwijs worden door Veilig Verkeer Nederland aangeschreven om daaraan deel te nemen. Meer informatie over dit project kunt u krijgen bij mevrouw Anouck Veenstra van VVN via a.veenstra@vvn.nl

Kosten: er zijn geen kosten verbonden aan dit project.

Bromfietscursus speciaal onderwijs

De gemeente Súdwest-Fryslân financiert de kosten van een bromfietscursus, die door het in deze gemeente gevestigd speciaal voortgezet onderwijs, in samenwerking met een rijsschoolhouder, wordt georganiseerd. Deze cursus is speciaal samengesteld voor en toegespitst op de leermogelijkheden van de leerlingen uit het speciaal voortgezet onderwijs. Het project wordt in Sneek uitgevoerd, maar gevolgd door leerlingen uit de gehele Zuidwesthoek.

Kosten: na aftrek van de provinciale bijdrage worden de resterende kosten verdeeld over de gemeente Súdwest-Fryslân en overige betrokken gemeenten naar rato van de herkomst van de deelnemende leerlingen. Daarvoor is per fusiegemeente € 550,00 gereserveerd.

RoadSense

Op het VEC in Drachten wordt in mei 2014 het programma RoadSense van Mercedes Benz uitgevoerd. Scholen met het verkeersveiligheidslabel zijn expliciet door de provincie uitgenodigd om mee te doen. Beide scholen voor voortgezet onderwijs in Joure nemen deel aan dit project met totaal circa 200 leerlingen.

Door middel van een gevarieerd programma maken de jongeren kennis met wat medeweggebruikers denken en doen en wat zij er zelf aan kunnen bijdragen om de veiligheid in het verkeer te vergroten. RoadSense is geschikt voor jongeren vanaf 14 tot maximaal 17 jaar. Alle typen voortgezet onderwijs en mbo kunnen deelnemen, met een groep vanaf 16 deelnemers. Nadere informatie vindt u op de website van Mercedes Benz-Driving Academy (www.mb-drivingacademy.nl).

Kosten: voor deelname wordt per scholier een vergoeding gevraagd van € 8,00 (exclusief € 2,00 buskosten per persoon indien gewenst). Deze kosten worden door de gemeente vergoed. Totaal is daarvoor een bedrag beschikbaar van € 2.000,00.

5.3.5 Doelgroep 18-24 jaar

Een groot deel van de verkeersslachtoffers in Fryslân valt onder jonge automobilisten van 18-25 jaar. Het ontbreekt hen vaak aan ervaring en inzicht in de risico's. Verkeerd inschatten van hun eigen, onvoldoende ontwikkelde vaardigheden en die van de medeweggebruiker hebben veelal desastreuze gevolgen.

Trials

Leer het échte rijden, doe wat je bij je rijlessen niet kon doen. En dan gaat het niet om snelheid, maar echt om je rijvaardigheid. Ook in extreme situaties: slippen, in de berm, noodstop en zelf rijden met een vrachtauto.

Tijdens deze ervaringsdag worden jonge automobilisten tot 26 jaar geconfronteerd met hun eigen grenzen en die van hun voertuig. Op deze wijze wordt getracht de jongeren een ervaring mee te geven die een positief effect heeft op hun rijgedrag. Landelijk doet hieraan jaarlijks een groot aantal jongeren mee. Met het certificaat geven diverse verzekeraars korting op de verzekeringspremie. Voor meer informatie, ook over de kosten, wordt verwezen naar www.trials.nl.

Kosten: voor dit project is een bijdrage in nader overleg met de gemeente bespreekbaar.

Alcoholvrij op weg

Dit is een preventief project ter voorkoming van het rijden onder invloed van jonge bestuurders. Jongeren in de leeftijd van 18-25 jaar, die nog niet zo lang een rijbewijs hebben en regelmatig (veel) drinken, bewust kennis laten maken met de risico's van het rijden onder invloed van alcohol. Deelname is vrijwillig. De dag start met een theorieles over alcohol en verkeer. Daarna beoordeelt een ter zake kundige rijinstructeur de verrichtingen, eerst tijdens een nuchtere rit, later op de dag tijdens een rit onder invloed van alcohol. Aan het eind van de cursusdag volgt de evaluatie, samen met de deelnemers.

Aanmelden kan bij de rijsschoolhouders in Friesland en via de Stichting Bevordering Verkeerseducatie (SBV). Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Verslavingszorg Noord Nederland via mevrouw.k.winter@vnn.nl.

Kosten: hieraan zijn geen kosten verbonden.

Drive Clean!

Als onderdeel van de theorielessen van de rijsschoolhouder gaan promotieteamleden van de stichting Responsible Young Drivers (RYD) een interactieve discussie aan met leerling-bestuurders over alcohol en/of drugs in het verkeer. Voor meer informatie wordt verwezen naar www.ryd.nl.

Kosten: voor dit project is een bijdrage in nader overleg met de gemeente bespreekbaar.

5.3.6 Doelgroep 25 jaar en ouder

Het is op grond van wijzigende omstandigheden noodzakelijk dat verkeersdeelnemers getoetst worden op hun kennis en vaardigheden in het verkeer. Als gevolg van de afname van hun fysieke en cognitieve functies vormen met name oudere (brom)fietsers en automobilisten een risicogroep. Aanpassing aan de veranderende omstandigheden vergt bij de ouder wordende mens meer tijd. Dit geldt evenzeer voor deelname aan het verkeer. Het is belangrijk dat deze groep regelmatig op de hoogte wordt gehouden van de verbeterde infrastructurele veranderingen, nieuwe verkeersregels en het verkeersgedrag van de overige verkeersdeelnemers om veilig aan het verkeer te kunnen blijven deelnemen (mobiliteit is voor deze doelgroep zeer belangrijk). Tegelijkertijd is het van belang kennis en vaardigheden op peil te houden.

Rijvaardigheidsdag automobilisten en/of scootmobielers

De rijvaardigheidsdag beperkt zich tot één dagdeel (ochtend of middag), dat bestaat uit de volgende onderdelen: één uur verkeertheorie, één uur praktijkrit in eigen auto gevolgd door een nagesprek met de ritadviseur en één uur activiteitencircuit (politie, gemeente, ANWB-Wegenwacht en VVN met ogen- en reactietesten).

De training voor scootmobielers beslaat ook een halve dag en bestaat uit een praktijkrit, een theorie-test en een vaardigheidstest. Ter voorbereiding op deze rijvaardigheidstraining is het naslagwerk "Rijvaardigheidstraining voor scootmobielers" beschikbaar, welke op aanvraag bij de gemeente kosteloos wordt verstrekt. Meer informatie vindt u op www.stichtingsbv.nl.

Voor 2014 is een één rijvaardigheidsdag voor automobilisten gepland in Joure. Aangezien de werving van deelnemers voor een scootmobieltraining provinciebreed moeizaam is, helaas ook in De Friese Meren, is de provincie in 2013 gestart met een nieuwe aanpak in de vorm van een pilot in de gemeente Harlingen en Súdwest-Fryslân, samen met de SBV. Die pilot wordt in 2015 afgerond. In afwachting van de uitkomsten van die pilot wordt in 2014 geen scootmobielcursus georganiseerd.

Kosten: voor rekening van de gemeente (minus eigen bijdrage van € 12,50 per deelnemer). Totaal is € 4.400,00 gereserveerd (kosten worden verdeeld over fusiegemeenten naar herkomst deelnemers).

Cursus Bijtanken en Oppoetsen

De cursus bestaat uit vijf bijeenkomsten van twee uur in april/mei, waarin de belangrijkste veranderingen van de afgelopen jaren op het gebied van regels, voorschriften, borden en voorzieningen in het verkeer worden behandeld. Facultatief kan een rit worden gereden onder de adviserende begeleiding van een speciaal getrainde rijinstructeur. Ook kan aanvullend een garage worden bezocht om een aantal technische aspecten te belichten. Meer informatie kunt u vinden op www.stichtingsbv.nl

Kosten: zaalhuur en consumptiekosten voor rekening van gemeente. Voor één cursus in Joure is daarvoor een totaalbedrag van € 1.200,00 gereserveerd (kosten worden verdeeld over fusiegemeenten naar herkomst deelnemers).

Rijvaardigheidstraining automobilisten

Op het Verkeers Educatie Centrum (VEC) in Drachten kunnen rijbewijsbezitters ervaren wat er gebeurt tijdens bijvoorbeeld een noodstop, bermvlucht of slipsituatie. Daarbij worden de eigen grenzen en die van het voertuig inzichtelijk gemaakt. Meer info: www.vecnederland.nl en www.kreeftopleidingen.nl.

Kosten: circa € 200,00 per deelnemer. Om het meedoen aan deze training te stimuleren kunnen deelnemers in aanmerking komen voor een gemeentelijke bijdrage van 50% in de kosten. Gereserveerd voor 2014: totaal € 300,00 (kosten worden verdeeld over fusiegemeenten naar herkomst deelnemers).

Veiligheidstraining Landbouwvoertuigen

Deze training richt zich op drie onderdelen: theorie, praktijk en rijstijlscan. In het theoriegedeelte gaat het om het opruimen van verkeersregels. Daarbij ligt de nadruk op zwaar verkeer en het aanpassen van gedrag aan andere weggebruikers. Het praktijkgedeelte wordt afgenomen op de slipbaan van het VEC te Drachten: hoe gaat de bestuurder van een landbouwvoertuig om met zwaar materiaal onder specifieke omstandigheden (noodstop, remmen en slippen). Het laatste onderdeel is de rijstijlscan. Een gecertificeerde rijinstructeur maakt samen met de cursist een rit in een landbouwvoertuig. Tijdens en na de rit geeft de instructeur tips en verbeterpunten. Tevens wordt er aandacht geschonken aan Het Nieuwe Rijden (HNR). Het goed toepassen van de techniek van HNR kan een besparing op de brandstofkosten opleveren van 5 tot 10%.

Kosten per training: afhankelijk van het aantal deelnemers en het wel of niet beschikbaar hebben van eigen materieel van de deelnemers, circa € 300,00 per persoon.

De gemeente draagt € 75,00 per persoon bij in deze kosten. Daarvoor is voor 2014 een maximum totaalbedrag gereserveerd van € 2.000,00 (kosten worden verdeeld over fusiegemeenten naar herkomst deelnemers).

Verder vindt voor het eigen personeel van de buitendienst in het voorjaar van 2014 voor circa 25 personen een dergelijke cursus op maat plaats in het VEC te Drachten. Geraamde kosten zijn circa € 7.000,00. Totaal gereserveerd € 9.000,00.

Voorlichting landbouwverkeer

Gelet op het belang van bovengenoemde training wordt ook in 2014 weer gestart met het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten. Uitgangspunt daarbij is om vervolgens, bij gebleken behoefte, veiligheidstrainingen te houden. Nadere informatie is te verkrijgen bij de SBV, via marjolein@stichtingsbv.nl.

Kosten per voorlichtingsbijeenkomst: circa € 400,00 plus reiskosten. De gemeente draagt bij in één derde van deze kosten. Daarvoor is voor 2014 voor de drie fusiegemeenten een bijdrage gereserveerd van totaal € 850,00 (kosten worden verdeeld over fusiegemeenten naar herkomst deelnemers).

Samen veilig op weg met landbouwverkeer

Voor landbouwers, loonwerkers en anderen die werken met landbouwvoertuigen zijn er al meerdere voorlichtingsmogelijkheden. Om de overige weggebruikers in contact te brengen met landbouwverkeer en hun bestuurders is een nieuwe voorlichtingsactie bedacht. Op deze manier wordt getracht meer wederzijds begrip bij alle weggebruikers te kweken aangaande landbouwverkeer, de gevaren daarvan en met name de dode hoek. De voorlichting kan uit meerdere onderdelen bestaan en wordt samengesteld in overleg met de gemeente en plaatselijke groepen. Samen met lokale partijen geeft de SBV feitelijke invulling aan de voorlichting.

Kosten: de kosten zijn afhankelijk van de invulling van de voorlichting. Voor 2014 is voor drie voorlichtingen in De Friese Meren (één per fusiegemeente) een totaalbedrag van € 1.500,00 gereserveerd.

Fietscursus senioren

De Fietsersbond biedt deze cursus aan. In deze eendaagse cursus is aandacht voor motoriek, zintuigen, ingewikkelde handelingen, vervoer van boodschappen en veilige routes. Samen met een fietsmaker wordt bijvoorbeeld ook de fiets onder de loep genomen. Aan de cursus kunnen maximaal 30 personen per keer deelnemen. In 2014 wordt gestreefd naar het organiseren van twee cursussen; één in Joure en één in Lemmer. Voor nadere informatie voor dit project kunt u terecht bij de Fietsersbond via www.fietsersbond.nl.

Kosten: de (ouderen)organisatie komt in aanmerking voor een gemeentelijke bijdrage van 50% van de kosten. Daarvoor is een totaalbedrag van € 1.500,00 gereserveerd (kosten worden verdeeld over fusiegemeenten naar herkomst deelnemers).

5.3.7 Voorlichting/Communicatie/Campagnes

Wanneer we iemands gedrag (bijvoorbeeld in het verkeer) op positieve wijze willen veranderen, is goede, doordachte communicatie (voorlichting) essentieel. Gedragsverandering is daarbij het laatste stadium, het hoogste doel. Dit doel is echter niet zonder tussenstappen te behalen. Het begint met het vergroten van de kennis bij de doelgroep, door middel van goede voorlichting. Het gaat daarbij om zowel kennis over het onderwerp op zich als over de gevolgen van verkeerd gedrag. Ook kennisvermeerdering over de eigen vaardigheden (of het gebrek daaraan) is van belang. In plaats van kennis zouden we ook kunnen spreken van bewustzijn.

In deze notitie staat al een aantal voorlichtingsactiviteiten genoemd, die zijn gekoppeld aan specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld de ouderbijeenkomsten en de voorlichtingsactiviteiten in het project JONGleren in het verkeer).

De volgende stap is het veranderen van de houding van de weggebruiker: hier gaat het om inzien dat het eigen gedrag structureel moet veranderen. Daarna is de weg pas vrij voor het structureel veranderen van het gedrag.

Activiteiten

- Website

Op de gemeentelijke website De Friese Meren worden burgers en doelgroepen geïnformeerd over ontwikkelingen/plannen op het gebied van verkeer en vervoer, campagnes en verkeerseducatieprojecten. De komende periode wordt deze website verder "gevuld".

- Publicaties

Nieuwe ontwikkelingen, landelijke en/of provinciale campagnes (bijvoorbeeld Modder op de weg) en educatieactiviteiten worden gepubliceerd op de gemeentelijke pagina in de lokale media en op de gemeentelijke website. Indien gewenst wordt een persbericht verstuurd naar andere relevante media.

- Inzet drie snelheidsdisplays

Om bestuurders extra te attenderen op hun snelheid wordt, zowel op eigen initiatief als op verzoek van derden, gedurende het gehele jaar op wisselende locaties een aantal weken een snelheidsdisplay ingezet.

Kosten: voor genoemde activiteiten is € 300,00 gereserveerd.

5.3.8 Handhaving

Handhaving en verkeerstoezicht hebben een educatieve waarde. Ongevallen worden deels veroorzaakt doordat weggebruikers de verkeersregels negeren. De politie kan de naleving van de verkeersregels controleren en verbeteren. Een structurele, planmatige aanpak, afgestemd op wegbeheer en educatieve activiteiten, is daarbij van belang.

Verkeersveiligheid heeft landelijke en regionale prioriteit. In aansluiting daarop zijn in het Jaarwerkplan 2014 Basisteam Sneek (politieteams Joure-Lemmer, Iselmarkust en Snits-Wymbritseradiel) ten aanzien van het thema verkeersveiligheid onder meer de volgende activiteiten opgenomen:

- controles in 30- en 60-zonegebieden en binnen bebouwde kom (50 km/uur-wegen);
- op lokale overlast-/risicolocaties worden controles op de speerpunten HelmGRAS (helm, gordel, roodlicht negatie, alcohol en snelheid) uitgevoerd;
- bij ieder verkeersongeval wordt een ademtest afgenomen;
- inzetten van "laserpatrol" in het kader van gebiedsgericht verkeerstoezicht. Invloed c.q. meningen vanuit de (woon)wijken, eventueel aangevuld met verkeersmetingen van de gemeente, worden daarin nadrukkelijk betrokken;
- gerichte bromfietscontroles;
- toezicht overlast minibikes/scooters in woongebieden;
- minimaal 12 alcoholcontroles door het basisteam;
- participeren in de actie 'Wij gaan weer naar school';
- fietscontroles op scholen;
- bevorderen van verkeersonderwijs en de deelname aan theoretische en praktische verkeersexamens op scholen en
- verzorgen opleiding verkeersregelaars.

Kosten: een en ander brengt voor de gemeente geen kosten met zich mee.